

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ			
ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0804.3.002.0	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαφορετικότητα & Ενδυνάμωση στην Κοινωνική Εργασία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό Επιστημονικής περιοχής/ μάθημα Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hmu.gr/courses/YK268/		
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
Μαθησιακά Αποτελέσματα			
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων πάνω α) στην έννοια της διαφορετικότητας και της συμπερίληψης στα πλαίσια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την σημασία τους στην άσκηση της κοινωνικής εργασίας και β) στον ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στην ενδυνάμωση καταπιεσμένων ατόμων και ομάδων και στην προώθηση πολιτικών ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης.</p> <p>Οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται:</p> <p><u>Γνώσεις</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσουν γνώσεις για την έννοια της διαφορετικότητας και της καταπίεσης στο πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να κατανοήσουν τη σημασία τους στην άσκηση της κοινωνικής εργασίας • Να κατανοήσουν τη σύνδεση της διαφορετικότητας που σχετίζεται με διακρίσεις με την δεοντολογία της κοινωνικής εργασίας • Να αναγνωρίζουν τα αίτια και τις συνέπειες των διακρίσεων λόγω διαφορετικότητας • Να αποκτήσουν γνώσεις για τις διαστάσεις διαφορετικότητας και τις ομάδες του πληθυσμού που βιώνουν διακρίσεις λόγω διαφορετικότητας • Να αποκτήσουν γνώσεις για τις διακρίσεις που σχετίζονται με την διαφορετικότητα σε θέματα σεξουαλικότητας και ταυτότητας φύλου • Να αποκτήσουν γνώσεις για το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στην ενδυνάμωση καταπιεσμένων ατόμων και ομάδων και στην προώθηση πολιτικών ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης . <p><u>Δεξιότητες</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσουν δεξιότητες πολιτισμικής επάρκειας • Να αποκτήσουν δεξιότητες ενδυνάμωσης και συνηγορίας ατόμων, ομάδων που βιώνουν διακρίσεις για την αντιμετώπιση της καταπίεσης, στο πλαίσιο της θεμελιώδους αρχής της κοινωνικής δικαιοσύνης <p><u>Ικανότητες</u></p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτύξουν κριτική ικανότητα σχετικά με την διαφορετικότητα και τις διακρίσεις στην Ελλάδα • Να συνειδητοποιήσουν τον τρόπο που προσωπικές τους απόψεις και στάσεις σε θέματα που άπτονται της διαφορετικότητας μπορούν να επηρεάσουν την επαγγελματική σχέση • Να αποκτήσουν ικανότητα διερεύνησης προσωπικών στάσεων και αντιλήψεων σε θέματα διαφορετικότητας και αμφισβήτησης κυρίαρχων στερεοτυπικών αντιλήψεων. • Να αποκτήσουν ικανότητα πολιτισμικής επάρκειας και ενδυνάμωσης ατόμων/ομάδων που βιώνουν διακρίσεις 	
<p>Γενικές Ικανότητες</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	
<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p>	
<p>A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ Η διάσταση της διαφορετικότητας που σχετίζεται με διακρίσεις απασχολεί τους κοινωνικούς λειτουργούς. Οι κοινωνικοί λειτουργοί οφείλουν να έχουν μια ευαισθητοποιημένη, ενημερωμένη προσέγγιση όταν έρχονται σε επαφή με εξυπηρετούμενους από διαφορετικές κοινωνικο-πολιτισμικές ομάδες. Το μάθημα στοχεύει να βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να κατανοήσουν ζητήματα που συνδέονται με την διαφορετικότητα, αποτυπώνοντας παράλληλα πως η δεοντολογία της κοινωνικής εργασίας συνδέεται και παίζει κεντρικό ρόλο στον τρόπο που οι κοινωνικοί λειτουργοί αντιλαμβάνονται και αντιμετωπίζουν τέτοια ζητήματα. Αναδεικνύεται ο κεντρικός ρόλος της ενδυνάμωσης στην εφαρμογή της κοινωνική εργασίας – τόσο της ενδυνάμωσης εξυπηρετούμενων σε ατομικό επίπεδο όσο και της ενδυνάμωσης καταπιεζόμενων ομάδων/ κοινοτήτων.</p> <p>B. ΕΝΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΠΟΙΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 1 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στην έννοια της διαφορετικότητας και των διακρίσεων. Πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με την διαφορετικότητα και τις διακρίσεις στην Ελλάδα σε σχέση με διεθνή δεδομένα (Μάθημα 1). 2. Διαφορετικότητα - Διαθεματικότητα – Στίγμα – Μικροδιακρίσεις (Μάθημα 2 & 3). 3. Δύναμη και μορφές δύναμης - Διαστάσεις διαφορετικότητας και ομάδες του πληθυσμού σε καταστάσεις αδυναμίας (Μάθημα 4 & 5). 4. Διαφορετικότητα, πολιτισμική ευαισθησία και πολιτισμική επάρκεια στην κοινωνική εργασία (Μάθημα 6). 5. Διερεύνηση προσωπικών στάσεων και αντιλήψεων σε θέματα διαφορετικότητας – Το μοντέλο επίγνωσης διαφορετικότητας των Gast & Patmore (Μάθημα 7). 6. Το μοντέλο PCS (Thomson, 2012) για την προσωπική, πολιτισμική και δομική διάσταση των διακρίσεων (Μάθημα 8). 7. Ενδυνάμωση – Ο κοινωνικός λειτουργός ως συνήγορος στην προώθηση πολιτικών ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης (Μάθημα 9). 8. Βιολογικό φύλο, κοινωνικό φύλο, ταυτότητα φύλου. Τρανσφοβία, Σεξισμός. Αντισεξιστική κοινωνική εργασία (Μάθημα 10-11). 9. Σεξουαλικός προσανατολισμός – Ετεροσεξισμός, ετεροκανονικότητα, ομοφοβία. Queer θεωρία, σεξουαλικότητα & κοινωνική εργασία. (Μάθημα 12-13). 	
<p>ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p>	
<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις - παρουσιάσεις με τη χρήση του Προγράμματος PowerPoint

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση σχετικών με το μάθημα Video κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. • Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας και επικοινωνία με τους φοιτητές/φοιτήτριες μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας E-Class /ηλεκτρονικό ταχυδρομείο/ διαδικτυακές συναντήσεις μέσω zoom/skype/google meet . 												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" data-bbox="560 421 1222 533"> <thead> <tr> <th data-bbox="560 421 890 533">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="890 421 1222 533">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="560 573 935 645">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="935 573 1222 645">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="560 645 935 714">Ασκήσεις στην τάξη</td> <td data-bbox="935 645 1222 714">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="560 714 935 824">Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού</td> <td data-bbox="935 714 1222 824">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="560 824 935 893">Μελέτη</td> <td data-bbox="935 824 1222 893">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="560 893 935 965">Σύνολο φόρτου μαθήματος</td> <td data-bbox="935 893 1222 965">180</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	60	Ασκήσεις στην τάξη	30	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30	Μελέτη	60	Σύνολο φόρτου μαθήματος	180
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	60												
Ασκήσεις στην τάξη	30												
Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	30												
Μελέτη	60												
Σύνολο φόρτου μαθήματος	180												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>1.Ενδιάμεση πρόοδος (προαιρετικό) 40%.</p> <p>2.Γραπτή τελική εξέταση (60%) με ερωτήσεις ανάπτυξης, ερωτήσεις σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής.</p> <p>Η πρόοδος και η γραπτή τελική εξέταση περιλαμβάνει: Α) Ερωτήσεις ανάπτυξης ή/και Β) Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής</p> <p>Οι φοιτητές/φοιτήτριες ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος στην εισαγωγική διάλεξη της διδασκουσας. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι ρητώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο E-Class. Αξιολογείται η ανταπόκριση του φοιτητή στην ανάπτυξη του θέματος, η τεκμηρίωση της απάντησης του, η σαφήνεια στην απάντηση, η κριτική του ικανότητα και η συνοχή και γραπτή έκφραση του κειμένου ώστε να είναι κατανοητό το περιεχόμενο του.</p> <p>Οι φοιτητές μπορούν να δουν το γραπτό τους αν το ζητήσουν.</p>												
ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ													
<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Γκόφμαν, Ε. (2001). <i>Στίγμα. Σημειώσεις για τη διαχείριση της φθαρμένης ταυτότητας</i>. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.</p> <p>Ιωακειμίδης, Β. (επιμ) (2012). <i>Κοινωνική Εργασία για την Κοινωνική Δικαιοσύνη</i>. Αθήνα: Ίων Κορρέ, Γ. (2019). <i>Μικροδιακρίσεις</i>. https://11528.gr/mikrodiakriseis/?fbclid=IwAR0B_K8TD_fZzHE4MGUBTJR0CZ7wyFADV7BoG5ctFpBPM3IEQplbwP-8wzw</p> <p>Παπαθανασίου, Ν. & Χρηστίδη, Ε.Ο. (2020). Συμπερίληψη και ανθεκτικότητα. Αθήνα: Gutenberg (ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΥΔΟΞΟΣ)</p> <p>Gast, L. & Parmore, A. (2012). <i>Mastering Approaches to Diversity in Social Work</i>. UK: Jessica Kingsley Pub.</p> <p>Hugman, R. (2013). <i>Culture, Values and Ethics in Social Work: Embracing Diversity</i>. UK: Routledge.</p> <p>Nadal, Kevin L. "Featured Commentary: Trayvon, Troy, Sean: When Racial Biases and Microaggressions Kill." <i>American Psychological Association: Office of Ethnic Minority Affairs</i> (2012, July). http://www.apa.org/pi/oema/resources/communique/2012/07/microaggressions</p> <p>Nadal, Kevin L., et al. (2014). "The Impact of Racial Microaggressions on Mental Health: Counseling Implications for Clients of Color." <i>Journal of Counseling & Development</i> 92.1): 57-66. https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.2014.00130.x</p> <p>Papadaki V., Iliadou, M., Maragianni, K. & Plotnikof, K. (2019). "Support for gay and lesbian rights among social work students in Greece, <i>Journal of Gay & Lesbian Social Services</i>, DOI: 10.1080/10538720.2019.1567428</p>													

Papadaki V. & Giannou, D. (2021). *To be or not to be out of the closet? – LGB social workers' visibility management in the workplace in Greece*. *Journal of Gay and Lesbian Social Services*. <https://doi.org/10.1080/10538720.2021.1875945>

Papadaki V., Papadaki, E. & Giannou, D. (2021) *Microaggression experiences in the workplace among Greek LGB social workers*, *Journal of Gay & Lesbian Social Services*. DOI: 10.1080/10538720.2021.1892560

Papadaki, V. & Ntiken, A. (2022). "As a trans person you don't live. You merely try to survive and apologize every day for who you are" – *Discrimination experiences among trans individuals in Greece*", *Journal of Homosexuality*. DOI: 10.1080/00918369.2021.2020544

Payne, M. (2021). *Κοινωνική εργασία από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Τόπος

Sue, D. W., Capodilupo, C. M., Torino, G. C., Bucceri, J. M., Holder, A. M. B., Nadal, K. L., & Esquilin, M. (2007). *Racial microaggressions in everyday life: Implications for clinical practice*. *American Psychologist*, 62(4), 271-286. <http://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.62.4.271>

Sue, Derald Wing. "Microaggressions: More than Just Race." *Psychology Today: Microaggressions in Everyday Life* (2010, Nov. 17). <https://www.psychologytoday.com/us/blog/microaggressions-in-everyday-life/201011/microaggressions-more-just-race>

Thomson, N. (2012). *Anti-Discriminatory Practice: Equality, Diversity and Social Justice*. UK: Palgrave Macmillan.

Διεθνή επιστημονικά περιοδικά:

Affilia: Journal of Women and Social Work

British Journal of Social Work

European Journal of Social Work

Ethics and Values in Social Work

International Journal of Transgenderism

Journal of Homosexuality

Journal of Gay and Lesbian Social Services

Social Work

Social Work Education